

Posudek bakalářské práce:

Zdeňka LANGOVÁ, *Cech bednářský, kolářský, kovářský a truhlářský Netolice (1555 - 1888)*.

Filosofická fakulta Jihočeské university v Českých Budějovicích, Ústav archivnictví a pomocných věd historických, České Budějovice 2011, 95 stran.

Přestože byly cechovní korporace od středověku až do 18., resp. 19. století, velmi rozšířené, stav jejich zpracování pro řadu českých či moravských lokalit tomu příliš neodpovídá. Je tudíž ocenění hodné, že si Zdeňka Langová zvolila za téma své bakalářské práce sdružený cech v Netolicích.

Bakalářskou práci tvoří kromě obligátního úvodu a závěru celkem pět kapitol. Úvod (s. 7 – 9) přináší především zhodnocení literatury k tématu, ať již k městu Netolice, nebo zejména k vývoji cechů, informativní charakter má kapitola věnovaná historii města Netolice (s. 10 – 15) stejně jako vývoji řemeslné výroby (s. 16 – 18). Značnou pozornost věnovala studentka výkladu o vzniku a vývoji cechů (s. 19 - 36), v němž podala přehlednou rekapitulaci problematiky a prokázala svou orientaci v ní i znalost relevantní literatury; kromě vlastního vývoje cechů se věnovala i jejich poslání, cechovním statutům a jejich obsahu, struktuře cechu, jeho působnosti, otázkám vstupu do něho a postavením mistrů, tovaryšů a učedníků. Jen velmi stručně naproti tomu pojednala o netolických ceších obecně (s. 37) a detailně se zaměřila přímo na jí zkoumaný cech bednářský, kolářský, kovářský a truhlářský (s. 38 – 59). Své pojednání zahájila podrobným popisem dochovaných písemností a pečetidel, počínaje listinami přes jednací protokoly, knihy přijatých učedníků, tovaryšů a mistrů až po spisový a účetní materiál; podařilo se jí podat detailní diplomatický rozbor pramenů, který ovšem mnohé vypovídá i o samotném cechu. V následujícím textu se pak Z. Langová soustředila na normativní písemnosti a rozhodla se objasnit na jejich základě založení a fungování cechu. Důkladně proto seznamuje s obsahem listiny Viléma z Rožmberka z roku 1555, starých nedochovaných cechovních artikulí, potvrzených v roce 1733, i tzv. tovaryšského pořádku z roku 1632, obnoveného ještě v roce 1833. Poslední část své práce pak Z. Langová věnovala studiu členství v cechu, k čemuž využila již zmíněné knihy mistrů, tovaryšů a učedníků. Její zkoumání, doplněné tabulkami a grafy, potvrdilo jednak převažující podíl mistrovských synků mezi nově přijatými mistry, jednak pokles počtu učedníků od poloviny 18. století. Studentka si přitom musela poradit s omezenou výpovědní hodnotou pramenů, která nedovolovala provést vždy důkladnější analýzu. Všechny důležité výsledky práce jsou pak shrnuty v rozsáhlém Závěru (s. 60 – 62.)

Svou bakalářskou práci doplnila Z. Langová - kromě obvyklých náležitostí v podobě seznamů zkratk, pramenů a literatury (dosti početné) a seznamu příloh (vše s. 63 – 67) – také edicí všech výše zmíněných normativních písemností (s. 68 – 81), tj. cechovních artikulí v listině Viléma z Rožmberka z 5. června 1555, opisu nedochovaných artikulí potvrzených roku 1733, tovaryšských artikulí z 3. května 1632 i cechovního pořádku pro tovaryše z 6. května 1833; s edicí si přitom poradila celkem dobře, neopomněla připojit ani ediční poznámku. Další přílohy pak tvoří vedle již uvedených tabulek a grafů (s. 82 – 85) reprodukce cechovních pečetidel a písemností (s. 86 – 95).

Bakalářská práce Zdeňky Langové představuje cenný příspěvek k dějinám cechů, zvláště v jejich závěrečné fázi, která bývá vzhledem k poklesu významu cechovních korporací zcela opomíjena. Autorka si dovedla poradit i s nedostatečně dochovaným a dosti nesourodým materiálem, její práce má i vyhovující formální a jazykovou úroveň. Bakalářskou práci proto ráda doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit stupněm **v ý b o r n ě**.

V Praze dne 28. ledna 2011

Doc. PhDr. Marie Ryantová, CSc.